

BİBAP

Hasta Eđitimi

2015

Dr. Suat Seren Gögüs Hastalıkları Ve Cerrahisi
Eđitim Ve Arařtırma Hastanesi
Eđitim Koordinatörlüğü

CPAP ve BİPAP Nedir?

- BİPAP ve CPAP her ikisi de solunumun problemi olan hastalarda kullanılan yardımcı solunum cihazlarıdır.
- Bunun yanında vücudunda karbondioksit miktarı yüksek olan kişilerde kullanılır. Cihaz uygulaması ile solunum yollarında oluşturulan basınç farkı sayesinde biriken karbondioksit vücuttan dışarı atılabilir.

Bibap Cihazı

- Solunum yetmezliği hastalarının, genellikle burun veya oral-nazal (ağız-burun) maskelerle evde ve hastanede kullanabilecekleri iki seviyeli pozitif basınç sağlayan bir cihazdır.
- Bu cihazlar non-invazif (maske ile) kullanım için geliřtirilmiřtir.

Bibap Cihazı

AMAÇ : Solunum problemi nedeniyle yeterli oksijen alamayan hastalarda mekanik solunum desteđi vermektir.

Bu cihazlar hastaya otomatik olarak solunum yapttırmaktadır.

Mekanik ventilasyon (yapay solunum) 2 yolla uygulanabiliyor:

1- Non-invaziv (maske yoluyla)

2- İnvaziv (nefes borusuna gırtlak bölgesinden bir tüp takarak)

BİBAP

- BİPAP uygulamasında nefes alırken ve verirken kişiye farklı hava basınçları uygulanır. Bu sayede solunum yollarında oluşan basınç farkından faydalanılır.

CPAP ve BPAP cihazları

- Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH),
 - Akut ve kronik solunum yetmezliği,
 - Pnömoni (zatürre)
 - Astım
-
- Uyku apnesi gibi rahatsızlıkların tedavi süreçlerinde kullanılmaktadır.

CPAP-BİBAP cihazı ile

- Uykuda solunum normale döner ve horlama durur.
- Kandaki oksijen seviyesi normale döner.
- Rahat bir uyku geri gelir.
- Yaşam kalitesi artar.
- Kalp hastalıkları ve yüksek kan basıncı riski azalır.

BİBAP Uygulaması

- İnvazif (trakeostomi veya endotrakeal ile)
- Non-invasif (maske ile) olarak yapılabilir

Maske Çeşitleri

- Ağız-burun maskesi

- Tüm yüz maske

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanmadan Önce

- Bu tip cihazlar çok hassastır ve kullanırken çok dikkatli olmak gerekmektedir.
- Bu cihazlar evde kullanıldığı için sürekli olarak yanınızda tıbbi veya teknik personel bulunmayacaktır.
- Ayrıca cihazlar ile kullanılan aksesuarların temizlik ve bakımı çok önemlidir.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Cihaz bez, plastik vb. malzemelerin üzerine konulmamalıdır.
- Bu cihazlar çok hassastır, en ufak manyetik alanlar dahi (örneğin: TV, radyo, cep telefonu vb.) cihazların elektriksel sinyallerini bozabilir ve kullanıcıyı tehlikeye sokabilir.
- Cihaz dış ortamdaki havayı kullandığı için rahat hava alacak bir pozisyonda, ısınmayacak bir yere konulmalıdır. Cihazın üzeri kapatılmamalıdır.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Cihaz doğrudan güneş ışığına maruz kalmamalıdır ve hijyen açısından dış ortamda kullanılmamalıdır.
- Cihaz soba, kalorifer vb. ısıtıcıların yakınına konulmamalıdır. Sıcak ortam cihazların çalışmasını olumsuz etkiler. Cihazın pili var ise sıcaklıktan dolayı pilin ömrü kısalır.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Cihazın filtresi 4 günde bir duru su ile yıkanmalı, kurutulup tekrar yerine takılmalıdır. Cihazda mutlaka orijinal filtre kullanılmalıdır. Orijinal filtre kullanılmadığı takdirde cihaz arızalanabilir ve bu durumda cihaz garanti kapsamı dışı bırakılabilir.
- Cihaza sıvı temas ettirilmemeli ve banyo gibi buharlı veya nemli ortamlarda tutulmamalıdır. Bu durumda cihazın içine sıvı kaçabilir veya nemden dolayı elektronik aksamında arıza oluşabilir. Böyle bir durumda cihaz garanti kapsamı dışı bırakılabilir.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Cihaz düşmeyecek bir yere konulmalıdır. Bu cihazlar çok hassastır, içlerinde özel valf sistemleri ve özel sensörler vardır. Düşme, çarpma gibi olaylarda bu parçalar zarar görür. Böyle bir durumda cihaz garanti kapsamı dışı bırakılabilir.
- Cihazın düşmesini engellemek amacıyla, bulunduğu yere kemer veya kayış vasıtasıyla sabitlenmelidir.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Cihazda kullanılan sarf malzemeler ve kablolar kıvrılmamalı ve sıkıştırılmamalıdır.
- Cihazda kullanılan solunum devresi hijyen açısından 2 günde bir özel dezenfektan spreyle temizlenmelidir.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Kullanılan maskenin temizliği her uykudan sonra özel dezenfektan spreyley ile yapılmalıdır. Bu hem maskenin ömrünü uzatacaktır hem de hijyen açısından önemlidir. Özel dezenfektan spreyley hem maske üzerindeki vücut yağını ve kirini yok eder hem de zararlı mikroorganizma oluşumunu engeller. Bu temizlik sayesinde maskeyi yıpratıcı öğeler uzaklaştırıldığı için, maske kullanıcıasına daha uzun süre size hizmet eder.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Solunum devresi maskeye ve cihaza bağlanırken dikkat edilmelidir. Cihaz ve maske üzerindeki parçalar hassas ve kırılabilir. Solunum devresini yavaşça takınız ve çıkarınız. Solunum devresi delindiğinde mutlaka hemen yenisi ile değiştiriniz. Her ihtimale karşı mutlaka yeni bir solunum devresi yedekte bulundurmalısınız.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Yeni solunum devresi veya maske aldığınızda, cihazın maske ve devre kalibrasyon özelliği var ise, mutlaka teknik servisimize maske ve hortum kalibrasyonunu yaptırın, böylece cihaz yeni solunum devresini ve maskeyi tanır, kullanıcıya gönderilen hava devreden ve maskeden geçerken basınç ve akış kaybı yaşanmaz.
- Nemlendirici haznesini cihazdan ayırırken ve cihaza takarken dikkat edilmelidir. Haznenin içindeki suyun dışarı dökülmemesi ve hazneyi yerine tam oturtup hava kaçağını engellemek için buna dikkat etmek gerekir.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Maskenizi yüzünüze hava kaçağı yapmayacak şekilde ve sıkılıkta tam oturtunuz. Uykunuzda sağa ve sola dönüşlerinizde maskeniz hareket edebilir ve hava kaçağı oluşabilir, bu durum sizi rahatsız edebilir ve uyandırabilir. En doğru maske sıkılığını ancak kullanıcılar kendileri ayarlayabilirler.
- Maskenizin üzerindeki hava tahliye deliklerini kapatmamalısınız. Akciğerlerden dışarı verilen hava bu deliklerden atılır. Bu delikler kapatılırsa dışarı verdiğiniz karbondioksit gazını tekrar solursunuz. Kanınızdaki karbondioksit miktarı yükselir ve kan gazı değerleriniz değişir. Bu tehlikeli bir durumdur. Kullanıcı uykusunda karbondioksit zehirlenmesi dahi yaşayabilir.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Cihazın parametreleri tıbbi veya teknik ekibe danışmadan değiştirilmemelidir. Hekiminizin önerdiği, tedaviniz için gerekli basınç değerleri uygulanmalıdır.
- Cihazın nemlendirme haznesi haftada bir su ile seyreltilmiş elma sirkesi ile temizlenmelidir. Böylece kireçlenme engellenir.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Cihaz kullanılmadığı zaman su kaçması tehlikesine karşı nemlendirme haznesindeki su boşaltılmalı ve hazne kurutulmalıdır. Nemlendirme haznesinde su var ise cihaz taşınmamalıdır. Nem haznesi cihaz kullanılmadığı zaman cihazdan ayrı tutulmalıdır.
- Cihazın hafıza özelliği var ise periyodik olarak teknik servisinizden analiz çıktılarını alınız ve hekiminize kontrole gidiniz.
- Cihaz, kullanılmadığı zaman (lavaboya kalkıldığında vb.) kapalı tutulmalıdır.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- Cihazınızı üç ayda bir teknik servise götürülerek kontrol ettirilmelidir. Bu kontrol esnasında teknik servisten cihazınıza bakım ve kalibrasyon yapmasını isteyin. Böylece oluşabilecek arızalar önceden tespit edilebilir. Bakım yapılan cihazın filtreleri değişir ve cihazın içi temizlenir, sağlığınız açısından bu önemlidir. Ayrıca basınç kalibrasyonu sayesinde cihazın yıpranmasıyla doğru orantılı basınç kayıpları düzeltilir, kullanıcı tam ve doğru basınçlar ile tedavisine devam eder.

CPAP ve BİBAP Cihazlarının Kullanırken

- En önemlisi ise 24 saat hizmet verebilen, TSE belgeli, sertifikalı ve tecrübeli bir teknik servis tercih etmelisiniz.
- Cihazlar, heyet raporu ile Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından ödenmektedir. Bu cihazlar SGK'ya tedavi bittikten sonra iade edilmesi gereken cihazlardır.